

РОЛЬ БІЗНЕС-АНАЛІТИКА В ОРГАНІЗАЦІЇ

Якимчук Т. В., канд. екон. наук

Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

Прийняття ефективних управлінських рішень в ринкових умовах ведення господарської діяльності вимагає постійного аналізу бізнесу та пошуку шляхів його удосконалення для досягнення поставлених цілей та забезпечення конкурентоспроможності на ринку. Враховуючи сучасні динамічні умови функціонування вітчизняних організацій, нині дані та їх аналіз набувають більшої ваги, аніж інтуїція та везіння, – з кожним роком зростає значимість обґрунтованих результатів аналітичної діяльності.

В організаціях діяльністю, певним чином пов'язаною з проведенням аналізу, досить часто займаються особи, які не є аналітиками – бухгалтери, економісти, власники, менеджери тощо. Попри це, на ринку праці є потреба у професійних аналітиках – фінансових аналітиках, кредитних аналітиках, маркетологах-аналітиках, бізнес-аналітиках і т.д.

Якщо звернутися до класифікатора професій України ДК 003:2010, чинного від 01.10.2015 р., то можна знайти 14 назв аналітиків, серед яких немає професійної назви роботи «бізнес-аналітик». Це й обумовило актуальність даної роботи та потребу визначити роль бізнес-аналітика у сучасній організації.

Згідно з визначенням Бариленко В. І. [2, с. 22] бізнес-аналітик – це спеціаліст, призначення якого допомагати компанії стійко розвиватися, формуючи нові чи удосконалюючи існуючі напрямки ділової активності, основні і допоміжні бізнес-процеси у відповідності з її стратегічними цілями та потребами зацікавлених сторін. На практиці бізнес-аналітиком називають будь-яку особу, яка займається бізнес-аналізом, і вимоги до її кваліфікації можуть різнитися залежно від особливостей діяльності самої організації.

Для отримання сертифікату бізнес-аналітика можна звернутись до українського представництва Міжнародного інституту бізнес-аналізу, який сертифікує бізнес-аналітиків відповідно до 4-х рівнів:

- ECBA (Entry Certificate in Business Analysis) – початківці бізнес-аналітики;
- CCBA (Certification of Competency in Business Analysis) – практикуючі бізнес-аналітики з відповідним досвідом роботи 2-3 роки;
- CBAP (Certified Business Analysis Professional) – професійні бізнес-аналітики з відповідним досвідом роботи понад 5 років;
- CBATL (Certified Business Analysis Thought Leader) – експерти з досвідом понад 10 років.

Відповідно до [1] бізнес-аналітик працює з'єднуючою ланкою між зацікавленими сторонами для того, щоб виявити, проаналізувати, передати та затвердити вимоги для змін в бізнес-процесах, політиці та інформаційних системах. Бізнес-аналітик розуміє бізнес-проблеми і можливості в контексті вимог і рекомендує рішення, яке дозволить організації досягти поставлених цілей.

Узагальнюючи, можна виділити наступні функції бізнес-аналітика в сучасній організації:

- ❖ проведення ґрунтовного аналізу бізнесу та виявлення невідповідностей між існуючим станом та вимогами ринку, вимогами зацікавлених сторін;
- ❖ виявлення всіх зацікавлених сторін, аналіз їх вимог та ранжування вимог за ступенем важливості;
- ❖ виявлення реальних потреб та вимог зацікавлених сторін, які не завжди озвучуються, а іноді навіть не повністю зрозумілі самим зацікавленим сторонам;
- ❖ виявлення загроз для бізнесу чи загрози бізнесу для навколишнього середовища, причини їх виникнення та надати керівництву відповідні рекомендації з нейтралізації виявлених загроз;

- ❖ постійний моніторинг змін вимог зацікавлених сторін в процесі поточної діяльності, а також в процесі реалізації розроблених проектів щодо її удосконалення;
- ❖ участь у розробці цілей, стратегій та проектів розвитку організації;
- ❖ прогнозування можливих змін вимог основних зацікавлених сторін у майбутньому;
- ❖ моделювання та удосконалення бізнес-процесів (удосконалення організаційної структури управління, документообігу, системи інформаційного забезпечення управління тощо).

Таким чином, бізнес-аналітик сприяє підвищенню ефективності діяльності організації та уникненню конфліктних ситуацій у майбутньому шляхом аналізу діяльності організації, її зовнішнього середовища, шляхом виявлення та задоволення вимог зацікавлених сторін.

ЛІТЕРАТУРА:

1. A Guide to the Business Analysis Body of Knowledge : International Institute of Business Analysis [Internet resource] / Рекомендації до створення комплексу знань з бізнес аналізу : Міжнародний інститут бізнес-аналізу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://www.iiba.org/babok-guide.aspx>>.
2. Бариленко В. И. Основы бизнес-анализа : учебное пособие / В. И. Бариленко, В. В. Бердников, Р. П. Булыга и др.; под ред. В. И. Бариленко. – М. : КНОРУС, 2016. – 272 с.